

Valsts izglītības satura centrs

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Projekta numurs: 8.3.2.1/16/I/002

Nacionāla un starptautiska mēroga pasākumu īstenošana izglītojamo talantu attīstībai

11.klase

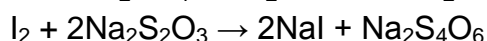
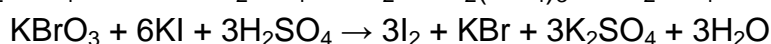
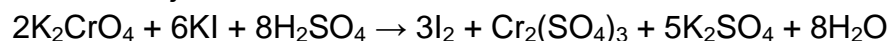
Latvijas skolēnu 58. ķīmijas olimpiāde
2017.gada 23.martā

Eksperimentālais darbs

1.uzdevums. Desmit numurētās mēģenēs atrodas individuālas kristāliskas vielas: BaCO_3 , PbCO_3 , ZnCO_3 , Na_2CO_3 , BaCl_2 , NaCl , NaNO_3 , $\text{Pb}(\text{NO}_3)_2$, BaSO_4 un NaHSO_4 . Pārbaudot šo vielu šķīdību ūdenī un HCl šķīdumā (2 mol/L), kā arī šo vielu šķīdumu savstarpējās reakcijas, seciniet kurā mēģenē atrodas katra no šīm vielām. Norādiet, uz kādu novērojumu pamata Jūs atpazināt šīs vielas.

2.uzdevums. 100,0 mL ietilpības numurētā mērkolbiņā dots šķīdums, kas satur K_2CrO_4 un KBrO_3 maisījumu, kura kopējā masa (g) norādīta mērkolbiņas etiķetē. Izmantojot zemāk doto titrēšanas metodiku, nosakiet maisījumā esošā KBrO_3 masas daļu.

Titrējot noris šādas reakcijas:

- Reaģenti:
- 1) $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$, šķīdums, 0,03003 mol/L,
  - 2) KI , šķīdums, 10 %,
  - 3) ciete, šķīdums, 0,5 %,
  - 4) H_2SO_4 šķīdums, 4 mol/L.

Titēšanas metodika

Doto analizējamo šķīdumu 100,0 mL mērkolbiņā ar destilētu ūdeni atšķaidiet līdz mērkolbiņas atzīmei un šķīdumu rūpīgi samaisiet.

5,00 mL atšķaidītā šķīduma ar pipeti ielejiet koniskajā kolbiņā, pielejiet 2 mL 10 % KI šķīdumu un 2 mL H_2SO_4 šķīdumu (4 mol/L). Pēc 2-3 min. pielejiet vēl apmēram 20 mL destilēta ūdens un no biretes titrējiet ar standartizēto $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ šķīdumu (tā molārā koncentrācija norādīta trauka etiķetē), līdz titrējamā šķīduma krāsojums kļūst gaiši dzeltens. Tad pielejiet vēl 1 mL cietes šķīduma un turpiniet titrēt, līdz izzūd radusies šķīduma intensīvi zilā krāsa. Atzīmējiet izlietotā titranta mililitru skaitu.

Tādā pat veidā titrējiet vēl 2-3 reizes pa 5,00 mL analizējamā šķīduma. Pēc titrēšanā vidēji izlietotā titranta tilpuma aprēķiniet mērkolbiņā izšķīdināto vielu maisījumā esošā KBrO_3 masas daļu.

$$M_{\text{K}_2\text{CrO}_4} = 194,19 \text{ g/mol}$$

$$M_{\text{KBrO}_3} = 167,00 \text{ g/mol}$$